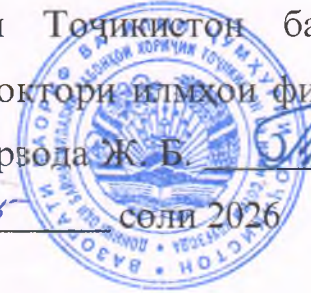

“Тасдиқ мекунам”

Ректори Донишгоҳи байналмилалӣ
забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи
Сотим Улуғзода, доктори илмҳои филологӣ,
профессор Гулназарова Ж. Б.

“ 27 ” 05 соли 2026

ТАҚРИЗИ МУАССИСАИ ПЕШБАР

ба диссертатсияи Чиёнзода Зулфия дар мавзуи «Шароитҳои педагогии мубрамсозии шахсияти донишҷӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ)

Мубоқати мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Диссертатсияи Чиёнзода Зулфия дар мавзуи «Шароитҳои педагогии мубрамсозии шахсияти донишҷӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ) пешниҳод гардидааст, мувофиқ мебошад. Муҳтаво ва равиши таҳқиқ низ ҷавобгӯи талабот ва меъёрҳои муайяннамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аст. Бояд зикр кард, ки таҳқиқ дар доираи шиносномаи ихтисоси мазкур тамоми унсурҳои зарурии назариявӣ ва амалӣ, аз ҷумла, методологияи таҳлил ва таҳқиқоти муқоисавиро фаро гирифтааст. Диссертант дар қори илмӣ худ ба баррасии васеи адабиёти назариявӣ ва таърихӣ пардохта, асосҳои назариявии мавзӯро ҳамаҷониба тавзеҳ додааст.

Мубрами мавзу таҳқиқот. Мавзу таҳқиқоти Чиёнзода Зулфия яке аз масъалаҳои муҳим ва мубрами замони муосир мебошад,

зеро донишчӯён ҳамчун қишри фаъоли ҷомеа дар рушди иқтисодиёт, илм, фарҳанг, пешрафти давлат, ҳифзи арзишҳои миллӣ ва ободии ҷомеа сахми арзанда мегузоранд. Вобаста ба ин, муассисаҳои таълимӣ, аз ҷумла, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, вазифадоранд, ки роҳҳои инноватсиониро дар соҳаи маориф ҷустуҷӯ намоянд ва ба рушди касбӣ ва шахсияти донишчӯён таваҷҷуҳи хоса зоҳир намоянд.

Маҳз ҳамин мулоҳизаҳо унвонҷӯро водор сохтаанд, ки мавзӯи мубрам «Шароитҳои педагогии мубрамсозии шахсияти донишчӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ» -ро ба ҳайси таҳқиқоти диссертатсионӣ интихоб намояд. Мубрамии мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ дар он зоҳир мегардад, ки инноватсияҳо дар соҳаи маориф ба азхудкунии арзишҳои башардӯстона нигаронида шуда, барои баланд бардоштани сифати таълим, рақобатпазирӣ, рушди устувори шахс ва ҷомеа, инчунин, тарбияи таҳаммулпазирӣ ва ҳисси масъулият мусоидат мекунанд. Дар ин замина, низоми таҳсилоти олии касбӣ шахсияти донишчӯёнро ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ муҳим арзёбӣ намуда, ба ташаккули шахсият ва рушди қобилиятҳои инфиродии онҳо мусоидат мекунад. Дарки нақши донишчӯён таваҷҷуҳро ба таъмини дастгирӣ, ҳамкорӣ ва ҳамоҳангсозӣ дар раванди муносибатҳои мутақобилаи «устод-шогирд» равона намуда, зарурати таҳияи концепсияи идоракунии фаъолияти таълимӣ ва роҳбарии гуруҳҳои донишчӯёнро ба миён меорад, ки дар ниҳоят ба татбиқи арзишҳои ахлоқӣ мусоидат менамояд.

Унвонҷӯ барои ба амал баровардани мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот фарзияро омода намудааст, ки муҳтавои он ба ошкор, муайян ва асоснок кардани имконият ва неруи педагогии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар мубрамсозии шахсияти донишчӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ, татбиқи принципи фарҳангмувофиқӣ бо мақсади худмубрамсозии шахсияти донишчӯён, мундариҷа ва технологияҳои фанҳои таълимӣ барои технологикунонии концепсияи

педагогии фаъолияти донишчӯён, меъёрҳои татбиқи бомуваффақияти барномаи идоракунии педагогии донишчӯён дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, ҳислатҳои шахсияти донишчӯён ҳамчун ҳомилони фарҳанги инноватсионӣ (хассосияти фарҳангӣ, кушода будан ба навоарӣ, эҷодкорӣ, боваринокӣ, таҳаммулпазир будан, худмубрамсозӣ, масъулиятнокӣ) нигаронида шудааст.

Дар асосноккунии гузоришҳои илмӣ, хулосаю пешниҳод, ки дар диссертатсия оварда шудаанд. Диссертатсияи Ҷиёноза Зулфия дар мавзӯи «Шароитҳои педагогии мубрамсозии шахсияти донишчӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ» як кори илмӣ муҳим ва саривақтӣ буда, ба яке аз масъалаҳои мубрами илми педагогикаи ватанӣ бахшида шудааст. Диссертатсия дар асоси омӯзиши таҳқиқоти олимону педагогҳои шинохтаи кишвар рӯйи қор омадааст. Муқаррароти назариявии таҳқиқ бо тақия ба таҳлилу арзёбии ҳамаҷонибаи адабиёти илмӣ педагогӣ ва психологӣ, инчунин, натиҷаҳои қорҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ вобаста ба мавзӯи таҳқиқот ба таври илмӣ асоснок гардидаанд.

Дар диссертатсия натиҷаҳои санҷиши таҷрибавии ҳолати ташаккули шахсияти донишчӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ мавриди таҳлил қарор гирифта, натиҷаҳои муқоисавӣ тавассути диаграммаҳо ва нишондиҳандаҳои таҳлилӣ ба таври возеҳ инъикос шудаанд.

Муқаррароти асосӣ ва натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар нашрияҳои илмӣ ба нашр расидаанд. Ҳамчунин, натиҷаҳои таҳқиқ дар конференсияҳои сатҳи минтақавӣ ва ҷумҳуриявӣ, семинарҳои илмӣ-методӣ, инчунин, дар ҷаласаҳои кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ мавриди муҳокима ва баррасӣ қарор дода шудаанд. Дар асоси санҷишу озмоишҳои педагогӣ ва истифодаи маҷмуи методҳои таҳқиқотӣ сатҳи ташаккули шахсияти

донишчӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ муайян карда шуд, ки аҳаммияти назариявӣ ва амалии таҳқиқоти анҷомдодаро собит менамояд.

Навгони илмӣ таҳқиқ ва саҳеҳии натиҷаҳои гирифташуда аз он гувоҳӣ медиҳанд, ки унвончӯ оид ба проблемаи таҳқиқот дониши хуби назариявӣ-илмӣ дорад, бо адабиёти илмӣ-педагогӣ хуб шинос аст ва аз ҳама муҳимаш, адабиёти илмиро дар таҳқиқот хуб истифода бурда метавонад. Махсусан, таҳлилҳои дар зербандҳои якум ва дуҷуми боби якуми диссертатсия овардашуда оид ба асарҳои олимони пояи илмӣ дошта, далелнок ва боварибахш мебошанд. Дар асоси омӯзиши адабиёти илмӣ-педагогӣ ва гузаронидани корҳои таҷрибавӣ-омӯишӣ ҳуди унвончӯ низ хулосаҳои мантиқан илмӣ баровардааст.

Ҳамин тавр, дар таҳқиқот амсилаи мушаххасгардонии шахсияти донишчӯён ҳамчун ҳомилони фарҳанги инноватсионӣ дар асоси таҳлили омилҳои беруна ва дохилӣ таҳия гардида, амали муштаракӣ омилҳоеро инъикос намудааст, ки раванди таълимиро мукамал месозанд. Инчунин, дар таҳқиқот дастгоҳи илмӣ таҳқиқот дақиқ карда шуда, таърифи мафҳумҳои калидӣ дар заминаи дигаргунӣҳо ва пешравиҳои иҷтимоӣ-фарҳангӣ дода шуданд, ба монанди: «диалектикаи анъанаҳо ва инноватсияҳо дар фарҳанг ва маориф», «фарҳанги инноватсионӣ», «принсипи фарҳангмувофикии тарбия», «шахсияти донишчӯён» ҳамчун ҳомилони фарҳанги инноватсионӣ «тамоюли худмубрамсозӣ», «фарҳанги инноватсионии педагогӣ», «мубрамсозии шахсияти донишчӯён ҳамчун ҳомилони фарҳанги инноватсионӣ» ва ғайра. Ҳамзамон, асосҳои педагогии ҳислатҳои шахсиятии донишчӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ ошкор ва муайян карда шуданд: ҳассосияти фарҳангӣ, кушода будан ба инноватсияҳо, эҷодкорӣ, боварибахшӣ, таҳаммулпазир будан, худмубрамсозӣ, масъулияшиносӣ ва ғайра.

Аҳаммияти илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии натиҷаҳои диссертатсия дар он зоҳир мегардад, ки натиҷаҳои таҳқиқот метавонанд дар фаъолияти илмӣ-таҳқиқотии олимон, муҳаққиқон, омӯзгорон ва роҳбарони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ мавриди истифода қарор гиранд. Аҳаммияти илмӣ таҳқиқ дар тақмили асосҳои назариявӣ методологии ташаккули шахсияти донишҷӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ ифода меёбад. Натиҷаҳо ва хулосаҳои пешниҳодшуда метавонанд барои рушди назарияи педагогикаи муосир, фарҳанги инноватсионӣ ва тарбияи шахсияти рақобатпазир мусоидат намоянд.

Аҳаммияти амалии таҳқиқ дар таҳия ва пешниҳоди тавсияҳои илмӣ-методӣ, шаклу усулҳои самараноки ташаккули фарҳанги инноватсионӣ ва худмубрамсозии донишҷӯён дар раванди таълим зоҳир мегардад. Натиҷаҳои таҳқиқот метавонанд дар фаъолияти таълимӣ-тарбиявӣ муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, ҳангоми таҳияи барномаҳои таълимӣ, курсҳои махсус, семинарҳо ва тренингҳои педагогӣ васеъ истифода шаванд.

Аҳаммияти иҷтимоии таҳқиқ дар он ифода меёбад, ки татбиқи натиҷаҳои он метавонад ба ташаккули ҷаҳонбинии муосир, рушди тафаккури эҷодӣ, баланд гардидани фаъолнокии иҷтимоӣ ва омодагии донишҷӯён ба фаъолияти инноватсионӣ мусоидат намояд. Ҳамзамон, таҳқиқ барои тарбияи шахсияти мустақил, масъулиятшинос ва рақобатпазир дар шароити ҷомеаи иттилоотӣ заминаи мусоид фароҳам меорад. Маводди таҳқиқ метавонад ҳангоми таҳияи монографияҳо, дастурҳои таълимӣ-методӣ, мақолаҳои илмӣ ва барномаҳои таълимӣ оид ба масъалаҳои ташаккули фарҳанги инноватсионӣ ва рушди шахсияти донишҷӯён дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ истифода гардад.

Маводди пешниҳодгардида метавонад ҳангоми таҳияи монографияҳо, мақолаҳо ва асарҳои илмӣ оид ба ташаккули шахсияти

донишчӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, инчунин, зимни омода намудани барномаҳо, дастурҳо ва маводди таълимӣ-методии марбут ба рушди фарҳанги инноватсионӣ ва худмубрамсозии донишчӯён мавриди истифода қарор гирад.

Дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ, дурустӣ ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқ. Дар раванди ҳалли илмии масъалаҳои гузошташуда, интихоби дурусти равишҳои методологӣ ва усулҳои пажӯҳиш аз ҷониби муаллиф имконият фароҳам овард, ки натиҷаҳои арзишманди илмӣ ба даст оварда шаванд.

Дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот аз дурустӣ ва асоснокии хулосаҳо, инчунин, истифодаи мақсадноки усулҳои таҳлил, аз ҷумла, усулҳои эмпирикӣ, арзёбӣ, озмоиш, муқоиса, таҳлил, синтез, индуксия, дедуксия ва ғайра, дар асоси маълумоти бадастомада ташаккул додани далелҳои илмие, ки дар натиҷаи истифодаи нишондиҳандаҳои сифатӣ, усулҳои миқдорӣ дар шакли маълумоти оморӣ ва коркарди оқилонаи онҳо ба миён омаданд, ташкил мекунанд.

Инчунин, барои ба даст овардани натиҷаҳои таҳқиқот дар амал унсурҳои таҳлили мундариҷаи матн, усули баҳодихии ташхисӣ, усули банақшагирии самараноки озмоишҳо, пурсиш, мусоҳиба, суҳбат, мушоҳида, кори таҷрибавӣ-озмоишӣ, таҳлили натиҷаҳои таҳқиқоти озмоишӣ истифода шуданд. Асоснокии хулосаҳо ва пешниҳодҳои овардашуда, инчунин, сатҳи баланди илмӣ онҳо гувоҳи онанд, ки муаллиф аз осори муҳимми олимони шинохтаи соҳаи таърихи ватанӣ ва хориҷӣ эҳодкорона истифода бурдааст. Хулоса ва тавсияҳои илмӣ таҳқиқ, ки дар заминаи таҳлилҳои назариявӣ ва таҷрибавӣ таҳия шудаанд ва барои татбиқи амалии натиҷаҳо заминаи устувор фароҳам оварда, эътимоднокии таҳқиқотро тасдиқ мекунанд.

Саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар таҳқиқ. Саҳми шахсии довталаб аз муайян кардани мақсад, вазифаҳо, объект, предмет, фарзия ва масъалаҳои таҳқиқот ва матраҳ сохтани масъалаҳои мубрами таҳқиқот, таҳлилу баррасии иттилооти бадастовардашуда иборат мебошад. Таҳлили назариявӣ методологӣ, таҳқиқи амалӣ ва санҷидани фарзияи гузошташуда, коркарди пешниҳод ва хулосаҳо, ки муҳтавои диссертатсияро тартиб медиҳанд, маҳз натиҷаи таҳқиқоти мустақилонаи муаллифи диссертатсия маҳсуб меёбад.

Наشري натиҷаҳои диссертатсия дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ. Баъзе фаслҳо ва бобҳои алоҳидаи таҳқиқи мазкур дар шакли мақолаҳои илмӣ дар маҷаллаҳои илмӣ “Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф”, “Паёми Академияи таҳсилоти Тоҷикистон”, “Паёми Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ” ва дар маҷмуаи мақолаҳои конфронсҳои илмӣ ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ нашр гардидаанд. Шумораи умумии ин мақолаҳо ба 10 адад мерасад, ки аз ҷумла 5-тои онҳо дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандае ба таърифи расидаанд, ки дар рӯйхати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон шомил мебошанд.

Арзёбии мазмуни диссертатсия ва дараҷаи ба итмом расидани он. Сохтор ва ҳаҷми диссертатсия. Рисолаи илмӣ аз муқаддима, 3 боб, 8 фасл, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Дар муқаддима аҳаммият ва мубрамияти мавзӯи диссертатсия, ҳадаф ва вазифаҳои таҳқиқот, инчунин, аҳаммияти назариявӣ амалии он, баргузори марҳилаҳои таҳқиқот ва корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ дар пойгоҳҳои таҳқиқотӣ баррасӣ гардидааст. Боби якуми диссертатсия таҳти унвони «Асосҳои назариявӣ-методологии мубрамсозии шахсияти донишҷӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ» аз ду фасл иборат буда, дар он масъалаҳои марбут ба муносибати анъана ва инноватсия дар соҳаи фарҳанг ва маориф, инчунин нақши технологияҳои

инноватсионӣ ҳамчун падидаи муҳимми фарҳангӣ ва таълимӣ мавриди таҳлил ва баррасии илмӣ қарор гирифтаанд.

Дар ин боб унвонҷӯ Чиёнзода Зулфия ба таври асоснок таъкид менамояд, ки фарҳанг на танҳо падидаи мураккаби иҷтимоӣ, балки омили муҳимми рушди ҷомеа, ташаккули маънавият ва камолоти инсон ба шумор меравад. Дар шароити ҷаҳонишавӣ ҳифз ва рушди фарҳанг ҳамчун вазифаи муҳимми ҷомеа аҳаммияти хосса касб намуда, барои нигоҳдории пайванди таърихӣ ва таҳкими худшиносии миллӣ замина фароҳам меорад.

Ҳамзамон, дар ҷараёни азхудкунии фарҳанг тавассути низоми таҳсилот шахсият тадриҷан ташаккул ёфта, ҳадафу арзишҳои он бо манфиат ва талаботи ҷомеа ҳамоҳанг мегарданд. Аз ин лиҳоз, мақсаду вазифаи асосии таҳсилот дар ташаккули шахсияти фарҳангӣ ифода меёбад, ки он тавассути ошно намудани фард бо арзишҳои илм, санъат, ахлоқ, ҳуқуқ ва иқтисодиёт амалӣ карда мешавад. Бояд зикр намуд, ки унвонҷӯ мубрамсозии шахсияти донишҷӯёро ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ дар ҳамбастагӣ бо анъанаҳо арзёбӣ намуда, таъкид менамояд, ки дарки анъанави фарҳангӣ на ҳамчун хусусияти дар тули асрҳо шахшуда, балки ҳамчун як механизми фаъоли рушдбандаи фарҳангӣ бармеояд. Анъана дар ҷараёни таърихӣ ҳамчун механизми муҳими интиқоли таҷрибаи ҷамъшуда аз насл ба насл амал мекунад. Ин механизм имкон медиҳад, ки арзишҳо, меъёрҳо ва намунаҳои рафтор, ки барои устувории ҷомеа заруранд, ҳифз ва такмил дода шаванд.

Боби дуюми диссертатсия «Муайян намудани шароитҳои педагогии мубрамсозии шахсияти донишҷӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ» унвон дошта, дар он дастгоҳи илмии мубрамсозии шахсияти донишҷӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ таҳия гардида, гоյи асосии мубрамсозии шахсияти донишҷӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ ва истифодаи технологияҳои инноватсионӣ дар мубрамсозии шахсияти донишҷӯён

ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ таҳлилу натиҷагирӣ карда шудааст. Таҳлили методологӣ ва назариявӣ мавзӯ ба унвонҷӯ имкон додааст, ки диалектикаи анъана ва инноватсия дар фарҳанг ва маориф, ҷойгоҳи технологияҳои инноватсионӣ дар мубрамсозии шахсияти донишҷӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ муайян карда шавад ва мафҳумҳои калидӣ аз қабili «диалектикаи анъанаҳо ва инноватсияҳо», «фарҳанги инноватсионӣ», «принсипи фарҳангмувофиқӣ», «шахсияти донишҷӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ» ва ғайра тавсиф карда шаванд. Мафҳумҳои «ҷомеаи инноватсионӣ», «шахсияти инноватсионӣ», «фаъолияти инноватсионӣ» низ аҳамиятнок арзёбӣ шуданд. Самти таҳқиқ аз фаъолияти инноватсионӣ ба таҳлили сифатҳои шахсиятӣ равона шуда, дар бораи тарбияи шахсияти аз ҷиҳати инноватсионӣ фаъол сухан меравад. Дар заминаи таҳлили назариявӣ, муносибати муаллиф ба масъалаи ташаккули шахсияти донишҷӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, ки дар он ҷараёни таълим ҳамчун фазои фарҳангӣ, ки ба рушди эҷодии шахсият мусоидат мекунад, муайян карда шудааст.

Дар боби сеюми диссертатсия «Татбиқи шароитҳои педагогии мубрамсозии шахсияти донишҷӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ» натиҷаҳои таҳқиқоти таҷрибавӣ-озмоишӣ гузаронидаи муаллифи диссертатсия оид ба санҷиши самаранокии шароити педагогии мубрамсозии шахсияти донишҷӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ муфассал пешниҳод, таҳлил, арзёбӣ ва натиҷагирӣ карда шудааст. Муҳаққиқ дар ин боб меъёрҳо ва нишондиҳандаҳои рушди хислатҳои шахсиятии донишҷӯён, ҳолати ибтидоии мубрамсозии шахсияти донишҷӯёнро ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ амалӣ намудааст. Дар ҷараёни баргузори корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ муаллиф сатҳҳои раванди мубрамсозии шахсияти донишҷӯёнро ҳамчун барандагони

барандагони фарҳанги инноватсионӣ аз ҷиҳати илмӣ ошкор ва асоснок намудааст. Дар таҳқиқ бо истифода аз методҳои меъёрӣ дараҷаи хассосияти фарҳангӣ, кушода будан ба инноватсияҳо, эҷодкорӣ, таҳаммулпазирӣ, худмубрамсозӣ, масъулиятшиносӣ, худрушддиҳӣ, худтакмилдиҳии донишҷӯён мавриди омӯзиш қарор дода шуда, бо далелҳои боварибахш тавсиф карда шудааст.

Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионӣ. Диссертатсия ва автореферати он мутобиқ ба талаботи Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия ва автореферати диссертатсия, ки бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27-уми декабри соли 2024, №493 тасдиқ шудааст, омода гардидааст.

Натиҷаҳои бадастомада, эътимодноки, хулосаву тавсияҳо тибқи талаботи Комиссия ва Дастурамал аз ҷиҳати илмӣ-методӣ асоснок карда шуда, ба миқдори кофӣ бо мисолҳо, тавсияву пешниҳодҳои назариявӣ ва амалӣ таъмин аст.

Диссертатсия тибқи муқаррароти Дастурамал фаҳмо, бо лаҳни равони тоҷикӣ навишта шуда, тартиби таҳия, ҷобачогузори қисмҳои алоҳидаи он, робитаи мантиқӣ ва муттасилӣ ба пуррагӣ риоя гардидааст. Доир ба ҳар як боб ва умуман ба рисола, хулосаҳои возех бароварда шудааст.

Автореферати диссертатсия фарогири мазмунӣ асосии диссертатсия буда, тибқи талаботи мавҷуда омода карда шудааст.

Мутобиқати таҳассуси илмӣ довталаб ба дараҷаи илмӣ. Фаъолияти илмӣ ва омӯзгории муаллиф ба ихтисоси илмиаш мувофиқат менамояд. Мақолаҳои нашрнамудаи ӯ ба ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ) мувофиқ мебошад. Ҷиёнзода Зулфия дар конференсҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ иштирок намуда, вобаста ба

мавзуи диссертатсия маъруза хондааст. Бо назардошти гуфтаҳои боло, хулоса кардан мумкин аст, ки тахассуси илмӣ диссертант ба дараҷаи илмӣ дарёфтшаванда мувофиқ мебошад.

Эродҳо ба таҳқиқи диссертатсионӣ. Баробари комёбиҳо дар диссертатсияи тақризшаванда баъзе камбудиву норасоӣҳо низ ба назар мерасанд, ки зикри онҳоро зарур ва ба манфиати кор меҳисобем:

1. Дар диссертатсия камбудии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар масъалаи мубрамсозии шахсияти донишҷӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ васеътар кушода дода нашудааст;

2. Унвонҷӯ сатҳи ташаккул ёфтани мубрамсозии шахсияти донишҷӯёнро ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ ошкор намудааст, вале пешниҳодҳо ҷиҳати тақвият бахшидани масъалаи мазкур мушаххас нестанд;

3. Дар диссертатсия баъзе хатоҳои техникӣ, аз ҷумла, камбудии дар саҳифабандӣ ва риоя нагардидани қоидаҳои дурусти кӯчонидани калимаҳо аз як сатр ба сатри дигар дар саҳифаҳои ба назар мерасанд, ки ислоҳи онҳо барои беҳтар гардидани сифати таҳия ва талаботи корҳои илмӣ зарур мебошад (масалан: Боби дуюм дар мундариҷаи диссертатсия дар саҳифаи 53 нишон дода шудааст, аммо ҳуди боб аз саҳифаи 52 шуруъ мешавад. Дар боби сеюм низ чунин хатойида мешавад.);

4. Дар матни диссертатсия баъзе ғалатҳои техникийи имлоӣ ба ҷашм мерасанд (дар саҳифаҳои 32, 34, 42, 140, 144);

5. Дар диссертатсия ақидаҳои олимони даврони соҳибистиклолӣ кам ба назар мерасанд, ҳол он ки дар он бояд на кам аз 30 Ҷоизи андешаҳои олимони даврони соҳибистиклолии кишвар инъикос ёбанд;

6. Дар диссертатсияи мазкур номи олимони соҳа, аз ҷумла, Нуоров А., Лутфуллоев М. ва дигарон зикр гардидаанд, аммо ақидаҳо, назарияҳо ва хулосаҳои илмӣ онҳо ба таври кофӣ мавриди таҳлил ва истифода қарор нагирифтаанд. Аз ин рӯ, зарур аст, ки андешаҳои илмӣ олимони мазкур бо таҳлилу баррасии амиқтар дар муҳтавои

диссертатсия инъикос карда шаванд. Камбудиҳои зикргардида ба арзиши баланди илмӣ таҳқиқоти анҷомдода таъсир намерасонанд ва онҳо характери тавсиявӣ дошта, дар оянда барои беҳтар гардидани сифати диссертатсия кумак мерасонанд.

Мавриди зикр аст, ки таҳқиқоти гузаронидаи диссертант арзишҳои назаррасро соҳиб буда, дақиқӣ ва возеҳии мафҳуми диссертатсия дар гузориши муаммо ва роҳҳои ҳалли он, вазифагузориҳои он, аҳаммияти назариявӣ амалӣ гувоҳи онанд.

Дар маҷмӯъ, таҳқиқоти диссертатсионии Ҷиёнзода Зулфия дар мавзӯи «Шароитҳои педагогии мубрамсозии шахсияти донишҷӯён ҳамчун барандагони фарҳанги инноватсионӣ» кори таҳқиқотии нав, навлҳои илмӣ аҳаммияти назариявӣ ва амалидошта мебошад ва яке аз мавзӯҳои нисбатан кам таҳқиқшуда буда, ба талаботи пешбиниамудаи бандҳои 76-79 ва 81-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад ва муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ) сазовор мебошад.

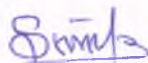
Такриз аз тарафи эксперт, номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода Қаюмова Ҳурилиқо Тағайевна мураттаб гардидааст. Такризи муассисаи пешбар дар ҷаласаи кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода, ки дар он доктараби дараҷаи илмӣ Ҷиёнзода Зулфия иштирок ва бо маъруза баромад намуд, баррасӣ ва тасдиқ шудааст.

Дар ҷаласаи кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода 10 нафар устодону омӯзгорон иштирок намуданд.

Натиҷаи овоздиҳӣ: тарафдор - 10 нафар, бетараф - нест, муқобил - нест. Қарор дар ҷаласаи кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода аз 25.05.2026, №10 қабул гардидааст.

Раиси ҷаласа:

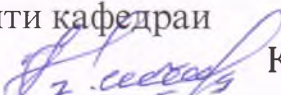
номзади илмҳои география,
мудир кафедраи
педагогикаи умумидонишгоҳӣ

Қодиров Ш. С.

Эксперт:

номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи
педагогикаи умумидонишгоҳӣ

Қаюмова Ҳ.Т.

Котиби ҷаласа:

Нурахмадзода Д.

Имзоҳои Қодиров Ш.С., Қаюмова Ҳ.Т. ва Д. Нурахмадзодаро
тасдиқ мекунам.

Сардори раёсати кадрҳои
ва корҳои махсус

Юсупова Б. Ғ.

Нишони муассиса: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, кӯчаи Мухаммадиев 17/6;

Тел: +992 (37) 2 32 50 00, 2 32 87 30, 2 32 50 05;

E-mail: dbzkht.tj